به نام کردگار هفت افلاک			
سوالات آزمون درس: فارسی ۳	زمان : ۹۰ دقیقه	رشته: کلیه رشته‌ها	ساعت شروع: ۱۳:۳۰ بعدازظهر

ردیف	سوال	نمره
	قلمرو زبانی (۷ نمره)	
۱	در عبارت‌های زیر معنای واژه های مشخّص شده را بنویسید. (هر واژه ۰/۲۵) الف- «بنده همان به که ز تقصیر خویش / عذر به درگاه خدای آورد» ب- «جوان دیلاقی مصطفی نام، آمده، می‌گوید پسرعموی تنی توست.» پ – « منزل تفرید و تجرید آیدت.» ت - « چه استبعادی دارد که روزی خاطراتی از سفر ماه هم بنویسم.»	۱
۲	در گروه کلمات زیر چند کلمه نادرست دیده می شود؟ درست آنها را بنویسید. به تحیّر منصوب - غرق غباریم و قربت - غرامت و تاوان – مطاء و فرمانروا - اهورایی و ایزدی - سوء حاضمه و دیر هضمی – خاستار شهریار – مستعجل و زودگذر - بخشایش پاک یذدان	۱/۵
۳	املای درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف- رخش، آن (تاق/ طاق) عزیز، آن تای بی‌همتا. ب- عمق گودال آن‌قدر نبود که بتواند (جسّه/ جثّه) آدمی را ایستاده یا نشسته در خود بگیرد.	۰,۵
۴	انواع « و » را در گزینه های زیر مشخّص کنید. الف) همه عزیّ و جلالی همه علمیّ و یقینی ب) گفت مستی، زان سبب افتان و خیزان می‌روی	۰/۵
۵	با توجّه به متن زیر به پرسش ها پاسخ دهید. «گردنش مثل گردن همان غاز مادرمرده‌ای بود که در همان ساعت در دیگ، مشغول کباب شدن بود.» الف- نقش دستوری واژه های مشخّص شده، چیست؟ (۰/۵) ب- یک ترکیب اضافی در متن مشخص کنید. (۰/۲۵) ج- یک « وابسته وابسته» بیابید و نوع آن را بنویسید. (۰/۵)	۱/۲۵
۶	فعل « ساخت » را در دو جمله به کار ببرید، به گونه‌ای که در هر جمله معنای متفاوتی داشته باشد.	۰/۵
۷	با توجّه به عبارت « بوی گلم چنان مست کرد که دامنم از دست برفت.» همه گزینه‌ها به جز گزینه .... درست است؟ ۱) «م» دامنم: مضاف الیه ۲) «م» گلم: مضاف الیه ۳) چنان: قید ۴) گل: مضاف‌الیه	۰/۵

۸	در بیت زیر کدام واژه در نقش ممیّز به کار رفته است؟ دیروز در غربت باغ من بودم و یک چمن داغ امروز خورشید در دشت آیینه‌دار من و تو	۰/۲۵
۹	«را» در مصراع « گفت ما را هفت وادی در ره است» چه کارکردی دارد؟	۰/۲۵
۱۰	متن زیر را با توجّه به نقش های تبعی بررسی کنید (۲ نقش تبعی بیابید و نوع آنها را ذکر کنید). ما پرندگان را نیز پیشوا و شهریاری است. نامش سیمرغ است و در پس کوه قاف، بلندترین کوه روی زمین، بر درختی بلند آشیان دارد.	۰/۵
۱۱	در عبارت زیر یک «حرف پیوند هم‌پایه‌ساز» بیابید. «این مصطفی گرچه زیاد کودن و پخمه است ولی پیدا کردن یک غاز برایش شکستن گردن رستم که نیست.»	۰/۲۵
	قلمرو ادبی (۵ نمره)	
۱۲	واژه‌های مشخّص شده، در بیت زیر به ترتیب نماد ..... و ..... هستند. ای مرغ سحر! عشق ز پروانه بیاموز کان سوخته را جان شد و آواز نیامد	۰/۵
۱۳	در کدام یک از بیت های زیر آرایه اسلوب معادله به کار رفته است؟ با ذکر یک دلیل الف- همچو نی زهری و تریاقی که دید؟ همچو نی دمساز و مشتاقی که دید؟ ب- شانه می‌آید به کار زلف در آشفتگی آشنایان را در ایّام پریشانی بپرس	۰/۵
۱۴	در هر یک از ابیات زیر به کدام زمینه حماسه اشاره شده است؟ الف- سیاوش سیه را به تندی بتاخت نشد تنگ دل، جنگ آتش بساخت ب- مگر آتش تیز پیدا کند گنه کرده را زود رسوا کند	۰/۵
۱۵	«وجه‌شبه» را در بیت زیر مشخّص کنید؛ توضیح دهید شاعر برای بیان وجه شبه، از کدام آرایه‌های ادبی دیگر بهره گرفته است (دو آرایه بیان کنید). عاشق آن باشد که چون آتش بود گرم‌رو، سوزنده و سرکش بود	۰/۷۵
۱۶	با توجه به شعر «آن که هرگز چون کلید گنج مروارید / گم نمی‌شد از لبش لبخند / خواه روز صلح و بسته مهر را پیمان / خواه روز جنگ و خورده بهر کین سوگند» در کدام گزینه آرایه ادبی وجود ندارد؟ الف) گنج مروارید ب) روز صلح ج) صلح و جنگ د) مهر و کین	۰/۲۵
۱۷	مفهوم کنایه های زیر را بنویسید. الف) پشت دست داغ کردن: ب) چند مرده حلّاج بودن:	۰/۵

۱۸	آثار زیر از چه کسانی است؟ الف- داستان کباب غاز: ب- کویر: ج- منطق الطّیر: د- دری به خانهٔ خورشید:	۱
۱۹	بیت های زیر را کامل کنید. الف- ترسم تو را ببیند و شرمندگی کشد ..... ب- ..... « بیرون نمی توان کرد حتّی به روزگاران»	۱
	قلمرو فکری (۸ نمره)	
۲۰	**معنی نظم و نثر (۵ نمره)** معنی عبارات زیر را به نثر روان بنویسید. الف- «پردهٔ ناموس بندگان به گناه فاحش ندَرد» (۰/۵) ب- «همان به کزین زشت‌کردار، دل / بشویم کنم چارهٔ دل گسل» (۰/۷۵) پ- «این عیارِ مهر و کین مرد و نامرد است» (۰/۵) ت – «هشت جنّت نیز اینجا مرده ای است / هفت دوزخ همچو یخ افسرده‌ای است» (۰/۷۵) ث- « در خوش‌زبانی ... نوک جمع را چیده و متکلّم‌وحده و مجلس‌آرای بلامعارض شده است» (۱) ج- «مدیر را کلافه کردم» (۰/۲۵) چ-«همه چشم‌ها به او بود» (۰/۲۵) ح- «محبّت چون به غایت رسد، آن را عشق خوانند» (۰,۵) خ- «این فصل فصل من و توست فصل شکوفایی ما / برخیز با گل بخوانیم اینک بهار من و تو» (۰,۵)	۵
۲۱	**درک مطلب (۳ نمره)** با توجّه به متن زیر به پرسش ها پاسخ دهید. «ای عزیز! پروانه قوت از عشق آتش خورد. بی‌آتش قرار ندارد و در آتش وجود ندارد. تا آنگاه که آتش عشق او را چنان گرداند که همه جهان آتش بیند. چون به آتش رسد خود را بر میان زند.» الف- از نظر نویسنده خوراک پروانه چیست؟ (۰/۲۵) ب- قسمت مشخّص شده کدام ویژگی عاشق را بیان می‌کند؟ (۰/۲۵) ج- عشق چه تاثیری بر جهان‌بینی عاشق دارد؟ (۰/۲۵)	۰/۷۵

۲۲	سروده زیر چه مفهوم مشترکی با آموزه یازدهم (آن شب عزیز) دارد؟ کس چون تو طریق پاکبازی نگرفت / با زخم نشان سرفرازی نگرفت زین پیش دلاورا کسی چون تو شگفت / حیثیت مرگ را به بازی نگرفت	۰/۵
۲۳	مفهوم بیت زیر را بنویسید. «چو خواهی که پیدا کنی گفت‌وگوی / بباید زدن سنگ را بر سبوی»	۰/۵
۲۴	در مصراع «قصّه است این، قصّه؛ آری قصّهٔ درد است» منظور نقّال از «قصّهٔ درد» چیست؟	۰/۲۵
۲۵	هریک از ابیات زیر یادآور کدام وادی از «هفت وادی» است؟ الف) وصلت آن کس یافت کز خود شد فنا / هرکه فانی شد ز خود، مردانه‌ای است ب) چشم بگشا به گلستان و ببین / جلوه آب صاف در گل و خار	۰/۵
۲۶	مقصود نهایی شاعر از مصراع دوم بیت زیر چیست؟ چون رود امیدوارم، بی‌تابم و بی‌قرارم / من می‌روم سوی دریا، جای قرار من و تو	۰/۵

من نمی‌گویم درین عالم / گرم‌پو، تابنده، هستی‌بخش / چون خورشید باش / تا توانی / پاک، روشن / مثل باران/ مثل مروارید باش (فریدون مشیری)

توفیق رفیق راهتان

به نام کردگار هفت افلاک		
کلیدآزمون درس فارسی ۳	**رشته: کلیه رشته‌ها**	**ساعت شروع: ۱۳:۳۰ بعدازظهر**

ردیف	سوال	نمره
	قلمرو زبانی (۷ نمره)	
۱	الف- گناه، کوتاهی، کوتاهی کردن. ب- دراز و لاغر. پ- دل خود را متوجه حق کردن، دل از علایق بریدن و خواست خود را فدای خواست ازلی کردن، فرد شمردن و یگانه دانستن خدا، گم شدن عارف در معروف. ت- دور دانستن، بعید شمردن چیزی.	۱
۲	۶ کلمه. منصوب: منسوب. قربت: غربت. مطاء: مطاع. سوء حاضمه: سوء هاضمه. خاستار: خواستار. یذدان: یزدان.	۱/۵
۳	الف- طاق. ب- جثّه.	۰,۵
۴	الف- ربط. ب- عطف.	۰/۵
۵	الف- گردنش: نهاد. مشغول کباب شدن: مسند. ب- گردنش. ج- همان.	۱/۲۵
۶	جمله اول: او در مراغه رصدخانه بزرگی ساخت. جمله دوم: او با ناملایمات زنگی ساخت. (جمله‌های مختلف با معانی متفاوت، پذیرفته است.)	۰/۵
۷	۲) «م» گلم: مضاف الیه	۰/۵
۸	چمن	۰/۲۵
۹	فک اضافه	۰/۲۵
۱۰	۱- پرندگان: بدل. ۲- شهریار: معطوف. ۳- بلندترین کوه روی زمین: گروه بدلی (بدل).	۰/۵
۱۱	ولی	۰/۲۵
	قلمرو ادبی (۵ نمره)	
۱۲	مرغ سحر: کسی که در راه حق ادعای عشق و عاشقی می‌کند. پروانه: عاشق واقعی	۰/۵
۱۳	ب- هریک از دو مصراع، استقلال معنایی و نحوی دارند. مصراع اول، معادل و مصداقی برای تأیید مفهوم مصراع دوم است. همچنین جای دو مصراع را می‌توان عوض کرد.	۰/۵
۱۴	الف- قهرمانی. ب- خرق عادت.	۰/۵
۱۵	وجه‌شبه: گرم‌رو، سوزنده، سرکش. آرایه‌های وجه‌شبه: سرکش بودن عشق: تشخیص / گرم‌رو: کنایه از چالاک.	۰/۷۵
۱۶	ب) روز صلح	۰/۲۵

۱۷	الف) پشت دست داغ کردن: پشیمانی و توبه کردن از تکرار کاری. ب) چند مرده حلّاج بودن: چقدر توانایی داشتن.	۰/۵
۱۸	الف- داستان کباب غاز: محمدعلی جمالزاده ب- کویر: علی شریعتی ج- منطق الطّیر: عطار نیشابوری د- دری به خانهٔ خورشید: سلمان هراتی	۱
۱۹	الف- یوسُف بگو که هیچ نیاید برون ز چاه. ب- گفتی: به روزگاران مهری نشسته گفتم.	۱
	قلمرو فکری (۸ نمره)	
۲۰	الف- آبروی بندگان را به خاطر گناه آشکار نمی‌ریزد. (۰/۵) ب- بهتر است که خود را از این بدگمانی نجات دهم و برای این رویدادِ تلخ و دل‌آزار، چاره‌ای بیابم. (۰/۷۵) پ- این داستان، اندازه و ارزش مهرِ یک مرد (رستم) و کینه یک نامرد (شغاد) را بیان می‌کند. (۰/۵) ت – در این مرحله هشت طبقه بهشت، مانند مرده ای بی روح و بی ارزش است و هفت مرحلهٔ جهنم مانند یخ سرد و منجمد است. (۰/۷۵) ث- چنان خوب صحبت می‌کند که همه را مجبور به سکوت کرده است و تنها سخنگو و بزم‌آرای بی‌رقیب شده است. (۱) ج- مدیر را بی‌تاب کرده بودم. (۰/۲۵) چ- همه به او توجه می‌کردند (به او امید داشتند). (۰/۲۵) ح- وقتی محبت به حد نهایی خود می‌رسد، به آن عشق می‌گویند. (۰،۵) خ- این دوره، فصل شکوفایی استعدادهای من و توست؛ ما که به انتظار بهار نشسته بودیم. برخیز همنوا با انقلاب و گل نغمه‌سرایی کنیم که بهار من و تو می‌آید. (۰،۵)	۵
۲۱	الف- عشق. ب- بی‌قراری در هجران و نابودی در وصال. ج- عشق باعث می‌شود که عاشق، فقط معشوق را ببیند و در راه معشوق فانی شود.	۰/۷۵
۲۲	این رباعی به فداکاری رزمندگان و جان‌باختگانی اشاره دارد که هیچ‌گاه از مرگ نهراسیدند و به خاطر دفاع از وطن جان خود را فشاندند. داستان «آن شب عزیز» نیز بیانگر آن است که شهیدان و جانبازان هیچ‌گاه ترسی از مرگ نداشته‌اند؛ بلکه به استقبال آن هم رفته‌اند. مرگ هدف‌دار برای ایشان بهتر از زندگی بی‌هدف بوده است.	۰/۵
۲۳	آزمون و سنجش برای شناخت حقیقت.	۰/۵
۲۴	بیان روایت مرگ ناجوانمردانه رستم به دست شغاد.	۰/۲۵
۲۵	الف- وادی فقر و فنا. ب- وادی توحید.	۰/۵
۲۶	دعوت به همبستگی و قیام.	۰/۵